

OSNOVNE KARAKTERISTIKE POTROŠNJE KUĆANSTVA U 2022.

Osnovne karakteristike potrošnje kućanstava izračunane su na temelju podataka prikupljenih istraživanjem Anketa o potrošnji kućanstava. Anketa je provedena na uzorku slučajno izabranih privatnih kućanstava. S obzirom na to da su podaci prikupljeni u 2022., iskazani su u kunama.

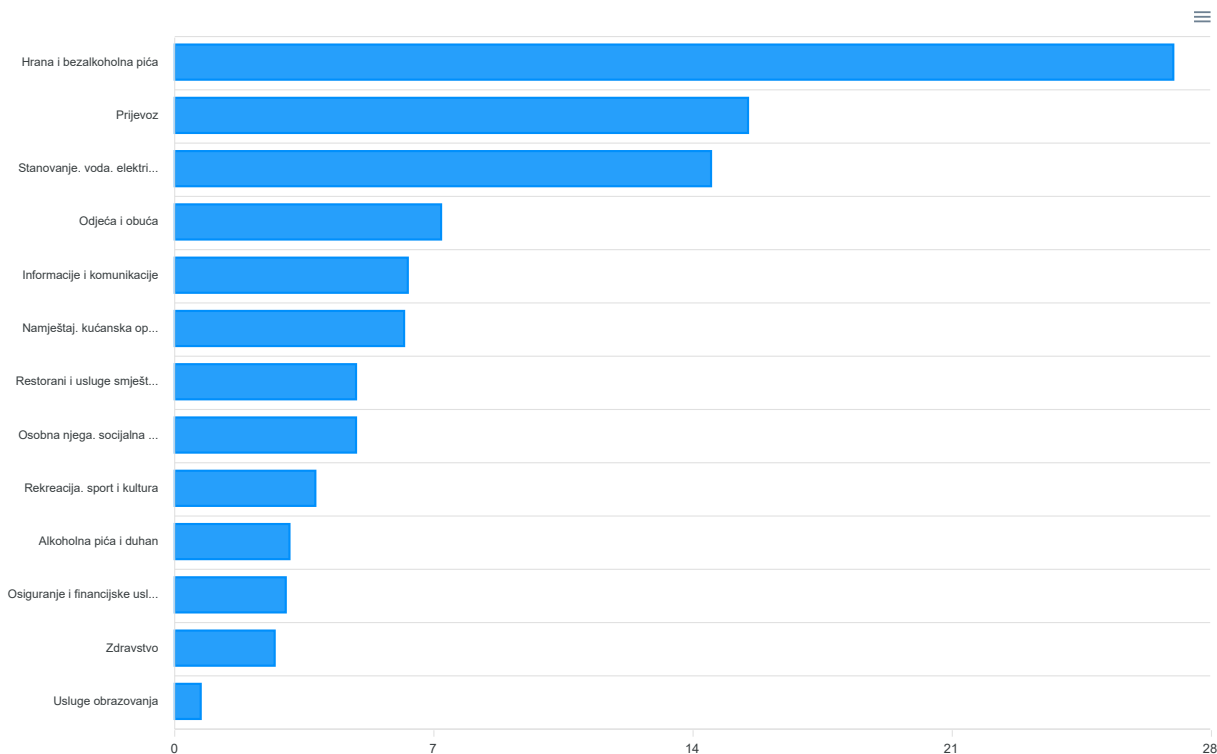
U anketni uzorak 2022. bilo je izabrano 5 616 stambenih jedinica nastanjenih privatnim kućanstvima, od kojih je uspješno anketirano 1 391. Stopa odgovora na razini kućanstva iznosila je 28,0%.

Prema podacima Ankete o potrošnji kućanstava, izdaci za potrošnju u 2022. iznosili su u prosjeku 110 446 kuna po kućanstvu.

Struktura izdataka kućanstava iskazana je s pomoću trinaest glavnih skupina proizvoda i usluga u skladu s Klasifikacijom osobne potrošnje prema namjeni – COICOP, verzija 2018.

Promatrano po glavnim skupinama, u 2022. najveći udio u izdacima činili su izdaci za Hranu i bezalkoholna pića, 27,0%. Slijedili su izdaci za Prijevoz, 15,5%, i izdaci za Stanovanje, vodu, električnu energiju, plin i ostala goriva, 14,5%. U ukupnim izdacima izdaci za Odjeću i obuću imali su udio od 7,2%, za Informacije i komunikacije udio od 6,3%, za Namještaj, kućansku opremu i redovito održavanje kućanstva udio od 6,2%, a za skupine Osobna njega, socijalna skrb i ostala dobra te Restorani i usluge smještaja udjele od po 4,9%. Sve ostale skupine u ukupnim izdacima kućanstava imale su udio manji od 4,0%.

G-1. STRUKTURA IZDATAKA ZA POTROŠNJU U 2022. – GODIŠNJI PROSJEK PO KUĆANSTVU

U tablici 1. prikazana je visina i struktura prosječnih izdataka po kućanstvu u 2022. prema glavnim skupinama, podskupinama i razredima definiranim Klasifikacijom osobne potrošnje prema namjeni. Skupine s najvećim udjelima u ukupnim izdacima kućanstava i njihovi prosječni iznosi u 2022. bili su kako slijedi.

Izdaci za skupinu Hrana i bezalkoholna pića iznosili su u prosjeku 29 811 kuna po kućanstvu, a unutar te skupine pretežni dio činili su izdaci za hranu, 91,9%.

Izdaci za skupinu Prijevoz iznosili su u prosjeku 17 167 kuna po kućanstvu, a unutar te skupine veći su udio činili izdaci za održavanje osobnih prijevoznih sredstava, 73,0%.

Izdaci za skupinu Stanovanje, voda, električna energija, plin i ostala goriva iznosili su u prosjeku 16 062 kune po kućanstvu, a unutar te skupine najveći udio činili su izdaci za električnu energiju, plin i ostala goriva, 62,5%, i izdaci za opskrbu vodom i ostale usluge vezane za stanovanje, 26,9%.

Izdaci za skupinu Odjeća i obuća u prosjeku su iznosili 7 922 kune po kućanstvu, a unutar te skupine veći udio imali su izdaci za odjeću, 73,0%.

U izdacima za skupinu Informacije i komunikacije, koji su u prosjeku iznosili 6 985 kuna po kućanstvu, najveći udio činili su izdaci za informatičke i komunikacijske usluge, 87,4%. Izdaci za skupinu Namještaj, kućanska oprema i redovito održavanje kućanstva u prosjeku su iznosili 6 870 kuna po kućanstvu, a unutar te skupine najveći udio činili su izdaci za proizvode i usluge za redovito održavanje kućanstva, 31,9%, te izdaci za namještaj, kućansku opremu, tepihe i podne prostirke, 31,2%. Izdaci za skupinu Osobna njega, socijalna skrb i ostala dobra u prosjeku su iznosili 5 437 kuna po kućanstvu, a za skupinu Restorani i usluge smještaja u prosjeku su iznosili 5 422 kune po kućanstvu.

1. IZDACI ZA OSOBNU POTROŠNJU, PROSJEK PO KUĆANSTVU U 2022.

	Skupine izdataka	Izdaci, kune	Struktura, %	
00	Izdaci za potrošnju – ukupno¹⁾	110 446	100,0	
01	Hrana i bezalkoholna pića	29 811	27,0	
01.1	Hrana	27 390	91,9	
01.1.1	Žitarice i proizvodi od žitarica	4 426	16,2	
01.1.2	Meso	7 973	29,1	
01.1.3	Riba i ostali plodovi mora	1 245	4,5	
01.1.4	Mlijeko, ostali mliječni proizvodi i jaja	4 197	15,3	
01.1.5	Ulja i masnoće	1 154	4,2	
01.1.6	Voće i orašasti plodovi	1 846	6,7	
01.1.7	Povrće	3 314	12,1	
01.1.8	Šećer, konditorski proizvodi i slatkiši	1 783	6,5	
01.1.9	Gotova jela i ostali prehrambeni proizvodi, d. n.	1 453	5,3	
01.2	Bezalkoholna pića	2 387	8,0	
01.2.1	Sokovi od voća i povrća	258	10,8	
01.2.2	Kava i nadomjesci za kavu	921	38,6	
01.2.3	Čaj i ostali biljni pripravci za čaj	179	7,5	
01.2.5	Voda	376	15,8	
01.2.6	Osvježavajuća pića	383	16,1	
01.2.9	Ostala bezalkoholna pića	269	11,3	
01.3	Usluge prerade primarnih proizvoda za hranu i bezalkoholna pića	34	0,1	p
02	Alkoholna pića i duhan	3 410	3,1	
02.1	Alkoholna pića	1 437	42,1	
02.1.1	Žestoka pića i likeri	293	20,4	p
02.1.2	Vino	472	32,9	
02.1.3	Pivo	647	45,0	
02.1.9	Ostala alkoholna pića	25	1,8	p
02.2	Usluge proizvodnje alkoholnih pića	.	.	
02.3	Duhan	1 971	57,8	
03	Odjeća i obuća	7 922	7,2	
03.1	Odjeća	5 780	73,0	
03.1.1	Materijal za odjeću	.	.	
03.1.2	Odjeća	5 663	98,0	
03.1.3	Ostali odjevni predmeti i dodaci	58	1,0	p
03.1.4	Čišćenje, popravci, šivanje i posudba odjeće	48	0,8	p
03.2	Obuća	2 142	27,0	
03.2.1	Cipele i ostala obuća	2 141	99,9	
03.2.2	Popravak, čišćenje i posudba obuće	.	.	
04	Stanovanje, voda, električna energija, plin i ostala goriva²⁾	16 062	14,5	
04.1	Najamnine za stanovanje	686	4,3	p
04.3	Održavanje, popravci i sigurnost u stanu	1 012	6,3	
04.3.1	Sigurnosna oprema i materijali za održavanje i popravke stana	461	45,6	p
04.3.2	Usluge za održavanje, popravke i sigurnost u stanu	551	54,4	p
04.4	Opskrba vodom i ostale usluge vezane za stanovanje	4 325	26,9	
04.4.1	Opskrba vodom	1 993	46,1	
04.4.2	Odvoz smeća	835	19,3	
04.4.3	Kanalizacija	856	19,8	
04.4.4	Ostale usluge vezane za stanovanje, d. n.	640	14,8	
04.5	Električna energija, plin i ostala goriva	10 039	62,5	
04.5.1	Električna energija	4 327	43,1	
04.5.2	Plin	2 300	22,9	
04.5.3	Tekuća goriva	285	2,8	p

04.5.4	Kruta goriva	2 853	28,4	
04.5.5	Ostala energija za grijanje i hlađenje	273	2,7	p
05	Namještaj, kućanska oprema i redovito održavanje kućanstva	6 870	6,2	
05.1	Namještaj i oprema, tepisi i podne prostirke	2 146	31,2	p
05.1.1	Namještaj, pokućstvo i podne prostirke	2 132	99,4	p
05.1.2	Popravci, montaža i najam namještaja, pokućstva i podnih prostirki	.	.	
05.2	Tekstilni proizvodi za kućanstvo	238	3,5	
05.2.1	Tekstilni proizvodi za kućanstvo	237	99,4	
05.2.2	Popravak, unajmljivanje i šivanje tekstila za kućanstvo	.	.	
05.3	Kućanski aparati	1 430	20,8	
05.3.1	Veliki kućanski aparati (električni i neelektrični)	1 236	86,4	
05.3.2	Mali električni kućanski aparati	167	11,7	p
05.3.3	Popravak, montaža i najam kućanskih aparata	27	1,9	p
05.4	Stakleno i stolno posuđe te kućanske potrepštine	324	4,7	
05.5	Alati i oprema za kuću i vrt	543	7,9	
05.5.1	Motorni alati i oprema	269	49,6	p
05.5.2	Nemotorizirani alati i razni pribor	257	47,4	
05.5.3	Popravak i najam alata i opreme	17	3,1	p
05.6	Proizvodi i usluge za redovito održavanje kućanstva	2 189	31,9	
05.6.1	Potrošni proizvodi za kućanstvo	2 091	95,6	
05.6.2	Usluge plaćenog osoblja i kućanske usluge	97	4,4	p
06	Zdravstvo	2 988	2,7	
06.1	Medicinski i zdravstveni proizvodi	2 018	67,5	
06.1.1	Lijekovi	1 526	75,6	
06.1.2	Medicinski proizvodi	216	10,7	
06.1.3	Pomoćna pomagala	272	13,5	p
06.1.4	Popravak, najam i održavanje medicinskih proizvoda i pomagala	.	.	
06.2	Izvanbolnička zdravstvena skrb	830	27,8	p
06.2.1	Usluge preventivne skrbi	111	13,3	p
06.2.2	Stomatološke usluge	481	58,0	p
06.2.3	Ostale usluge izvanbolničke skrbi	239	28,8	p
06.3	Bolnička zdravstvena skrb	.	.	
06.4	Ostale zdravstvene usluge	68	2,3	p
06.4.1	Dijagnostika i laboratorijske usluge	68	100,0	
06.4.2	Usluge hitnog prijevoza pacijenata i hitnog spašavanja	-	-	
07	Prijevoz	17 167	15,5	
07.1	Kupovina vozila	3 806	22,2	p
07.1.1	Motorna vozila	3 635	95,5	p
07.1.2	Motocikli	.	.	
07.1.3	Bicikli	123	3,2	p
07.2	Održavanje osobnih prijevoznih sredstava	12 530	73,0	
07.2.1	Dijelovi i pribor	988	7,9	
07.2.2	Goriva i maziva	9 200	73,4	
07.2.3	Održavanje i popravci	665	5,3	p
07.2.4	Ostale usluge vezane uz osobna prijevozna sredstva	1 677	13,4	
07.3	Usluge prijevoza putnika	759	4,4	p
07.3.1	Željeznički prijevoz putnika	70	9,2	p
07.3.2	Cestovni prijevoz putnika	311	41,0	p
07.3.3	Zračni prijevoz putnika	.	.	
07.3.4	Prijevoz putnika morem i unutarnjim vodenim putevima	45	5,9	p
07.3.5	Kombinirani prijevoz putnika	143	18,8	p
07.3.6	Ostale usluge u prijevozu	.	.	
07.4	Usluge prijevoza robe	72	0,42	p
07.4.1	Poštanske i kurirske usluge	63	87,0	p

07.4.9	Ostali prijevoz robe	9	13,0	p
08	Informacije i komunikacije	6 985	6,3	
08.1	Informatička i komunikacijska oprema	870	12,5	
08.1.1	Fiksna telefonska oprema	4	0,4	p
08.1.2	Mobilna telefonska oprema	394	45,3	p
08.1.3	Informatička oprema	261	30,0	p
08.1.4	Oprema za prijem, snimanje i reprodukciju zvuka i slike	163	18,7	p
08.1.5	Mediji za snimanje zapisa	8	1,0	p
08.1.9	Ostala informatička i komunikacijska oprema i dodaci	40	4,6	p
08.2	Računalni programi (isključuje igrice)	.	.	
08.3	Informatičke i komunikacijske usluge	6 108	87,4	
08.3.1	Usluge fiksne komunikacije	165	2,7	p
08.3.2	Usluge mobilne komunikacije	2 804	45,9	
08.3.3	Usluge pristupa internetu i mrežnom skladištenju	16	0,3	p
08.3.4	Paketi telekomunikacijskih usluga	2 101	34,4	
08.3.5	Popravak i najam informatičke i komunikacijske opreme	.	.	
08.3.9	Ostale informatičke i komunikacijske usluge	1 011	16,6	
09	Rekreacija, sport i kultura	4 230	3,8	
09.1	Trajna dobra za rekreaciju	.	.	
09.1.1	Fotografska i kinematografska oprema i optički instrumenti	.	.	
09.1.2	Veća trajna dobra za rekreaciju	.	.	
09.2	Ostala dobra za rekreaciju	600	14,2	
09.2.1	Igre, igračke i hobiji	363	60,4	p
09.2.2	Oprema za sport, kampiranje i rekreaciju na otvorenome	238	39,6	p
09.3	Oprema za vrtove i kućni ljubimci	1 165	27,6	
09.3.1	Proizvodi za vrt, bilje i cvijeće	520	44,6	
09.3.2	Kućni ljubimci i proizvodi za kućne ljubimce	645	55,4	
09.4	Usluge za rekreaciju	1 025	24,2	
09.4.1	Najam i popravak fotografske i kinematografske opreme	-	-	
09.4.2	Najam, održavanje i popravak većih trajnih dobara	.	.	
09.4.3	Najam i popravak igara, igrački i hobi artikala	.	.	
09.4.4	Najam i popravak opreme za sport, kampiranje i rekreaciju	.	.	
09.4.5	Veterinarske i ostale usluge za kućne ljubimce	162	15,8	p
09.4.6	Rekreacijske i sportske usluge	657	64,1	p
09.4.7	Igre na sreću	186	18,2	p
09.5	Kulturna dobra	.	.	
09.5.1	Glazbeni instrumenti	.	.	
09.5.2	Audiovizualni mediji	.	.	
09.6	Usluge u kulturi	427	10,1	
09.6.1	Usluge kina, kazališta, koncertnih prostora	285	66,8	
09.6.2	Usluge muzeja, knjižnica, kuturnih znamenitosti	58	13,7	p
09.6.3	Fotografske usluge	35	8,2	p
09.6.9	Ostale usluge u kulturi	48	11,3	p
09.7	Novine, knjige i papirna konfekcija	748	17,7	
09.7.1	Knjige	426	57,0	
09.7.2	Novine i časopisi	132	17,7	p
09.7.3	Raznovrsni tiskani materijal	7	1,0	p
09.7.4	Papirna konfekcija, pisači i crtači pribor	182	24,4	
09.8	Paket-aranžmani	201	4,8	p
10	Usluge obrazovanja	793	0,7	p
10.1	Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje	355	44,8	p
10.2	Srednjoškolsko obrazovanje	.	.	
10.4	Visokoškolsko obrazovanje	274	34,6	p
10.5	Obrazovanje ne definirano razinama	98	12,4	p
11	Restorani i usluge smještaja	5 422	4,9	

11.1	Ugostiteljske usluge	4 236	78,1	
11.1.1	Restorani, kafići i slično	3 958	93,4	
11.1.2	Usluge kantina	278	6,6	p
11.2	Usluge smještaja	1 186	21,9	p
12	Osiguranje i financijske usluge	3 348	3,0	
12.1	Osiguranje	2 920	87,2	
12.1.2	Osiguranje vezano uz zdravstvo	1 147	39,3	
12.1.3	Osiguranje vezano uz stanovanje	115	4,0	p
12.1.4	Osiguranje vezano uz prijevoz	1 650	56,5	
12.1.9	Ostalo osiguranje	8	0,3	p
12.2	Financijske usluge	428	12,8	
12.2.2	Eksplisitne naknade depozitnih korporacija	427	99,8	
12.2.9	Ostale financijske usluge	.	.	
13	Osobna njega, socijalna skrb i ostala dobra i usluge	5 437	4,9	
13.1	Osobna njega	4 400	80,9	
13.1.1	Električni uređaji za osobnu njegu	39	0,9	p
13.1.2	Ostali uređaji, predmeti i proizvodi za osobnu njegu	2 804	63,7	
13.1.3	Frizerski saloni i centri za njegu	1 557	35,4	
13.2	Ostali osobni predmeti	340	6,3	p
13.2.1	Nakit i satovi	63	18,4	p
13.2.2	Vjerski predmeti	.	.	
13.2.9	Ostali osobni predmeti	267	78,5	p
13.3	Socijalna skrb	175	3,2	p
13.9	Ostale usluge	522	9,6	p

1) Zbog manje preciznih i vrlo nepreciznih procjena podataka označenih . i oznakom 'p' zbroj podataka nižih razina ne daje ukupno.

2) Izdaci za skupinu Stanovanje i voda, električna energija, plin i ostala goriva ne uključuju imputiranu najamninu.

U tablici 2. prikazani su podaci o utrošenim količinama prehrambenih proizvoda i pića – godišnji prosjek po članu kućanstva. Utrošene količine obuhvaćaju hranu i piće kupljene za potrošnju u kućanstvu, utrošenu hranu i piće iz vlastite proizvodnje te hranu i piće koje je kućanstvo primilo na dar. Podaci ne uključuju količine hrane i pića koje su kupljene i konzumirane u ugostiteljskim objektima (restorani, hoteli, kavane, zalogajnice, kantine, dostava hrane u kuću).

2. PREHRAMBENI PROIZVODI I PIĆA UTROŠENI U KUĆANSTVIMA, PROSJEK PO ČLANU KUĆANSTVA U 2022.

	Mjerna jedinica	Utrošene količine	
Kruh i žitarice			
Riža	kg	3,5	
Brašno	kg	16,0	
Ostale žitarice	kg	0,5	p
Kruh i pecivo	kg	42,4	
Ostali pekarski proizvodi (svježi, zamrznuti)	kg	11,9	
Tjestenina	kg	6,5	
Pahuljice, muesli	kg	1,7	
Ostali proizvodi od žitarica	kg	2,5	
Meso			
Govedina, teletina	kg	7,4	
Svinjetina	kg	17,6	
Janjetina, jaretina	kg	.	
Meso peradi	kg	17,2	
Ostalo meso (divljač, konjetina)	kg	0,4	p
Jestive iznutrice	kg	1,5	p
Sušeno, soljeno ili dimljeno meso ¹⁾	kg	4,4	
Pripravci od mesa ¹⁾	kg	16,6	
Riba i plodovi mora			
Riba, svježa i zamrznuta	kg	4,9	p
Plodovi mora i slatkih voda, svježi i zamrznuti	kg	0,6	p
Sušena, dimljena i usoljena riba i plodovi mora	kg	.	
Konzervirana i prerađena riba i plodovi mora	kg	1,3	
Mlijeko, sir i jaja			
Mlijeko	l	54,6	
Jogurt i slični proizvodi ¹⁾	kg	13,7	
Sirevi svih vrsta	kg	9,7	
Ostali mliječni proizvodi ¹⁾	kg	6,7	
Jaja	kom.	134,0	
Ulja i masnoće			
Maslac	kg	0,9	
Margarin i ostale biljne masti ¹⁾	kg	1,2	
Maslinovo ulje	l	1,6	p
Suncokretovo i biljno ulje	l	10,0	
Ostala jestiva ulja (bučino, kokosovo i sl.)	l	0,1	p
Ostale životinjske masti ¹⁾	kg	1,1	p
Voće			
Svježe ili ohlađeno			
Južno voće	kg	12,8	
Banane	kg	13,0	
Jabuke	kg	11,6	
Kruške i dunje	kg	1,5	p
Koštuničavo voće	kg	4,4	p
Bobičasto voće ¹⁾	kg	1,0	p
Grožđe	kg	1,8	p
Ostalo svježe voće	kg	6,2	p
Zamrznuto voće	kg	0,3	p
Sušeno voće i orašasti plodovi ¹⁾	kg	1,7	p
Konzervirano i prerađeno voće i orašasti plodovi ¹⁾	kg	0,6	p
Povrće			
Svježe ili hlađeno			
Lisnato povrće	kg	7,2	
Zeljasto povrće	kg	7,0	
Plodovito povrće	kg	14,5	
Korjenasto povrće	kg	15,8	
Gljive	kg	1,2	

Zamrznuto povrće, osim krumpira i ostalog gomoljastog povrća	kg	3,1	
Suho povrće	kg	2,1	p
Konzervirano i prerađeno povrće	kg	10,4	
Krumpir, svježi i zamrznuti	kg	32,1	
Ostalo gomoljasto povrće	kg	0,4	p
Proizvodi od gomoljastog povrća	kg	1,6	p
Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi			
Šećer	kg	7,1	
Džem, marmelade	kg	0,8	p
Med	kg	1,1	p
Maslaci i namazi na bazi orašastih plodova	kg	0,8	p
Čokolada	kg	2,8	
Kakao i čokolada u prahu	kg	0,4	p
Čokoladne bombonijere, bomboni i praline	kg	0,4	p
Konditorski proizvodi	kg	0,9	
Sladoled	l	3,3	p
Ostali prehrambeni proizvodi			
Umaci (senf, majoneza, kečap itd.)	kg	2,6	
Ocat	l	2,3	
Sol	kg	2,6	
Začini	kg	1,2	
Jestive sjemenke	kg	0,3	p
Gotova jela ¹⁾	kg	3,7	
Dječja hrana	kg	0,7	p
Ostali prehrambeni proizvodi, d. n. ¹⁾	kg	0,6	
Bezalkoholna pića			
Kava	kg	3,7	
Čaj	kg	0,2	
Mineralna ili izvorska voda – bez okusa	l	31,5	
Osvježavajuća pića ¹⁾	l	23,6	
Energetski napitci	l	0,3	p
Voćni sokovi	l	10,5	
Sirupi za pripremu napitaka	l	1,6	p
Koncentrati za pripremu napitaka	kg	0,9	p
Alkoholna pića			
Žestoka pića	l	1,2	p
Vino	l	8,1	
Pivo	l	17,4	
Ostala alkoholna pića	l	0,7	p

1) Podaci nisu usporedivi s prethodnim godinama zbog drugačijeg obuhvata proizvoda unutar kategorije.

Prema podacima Ankete o potrošnji kućanstava u 2022., tablica 3., većina kućanstava živi u vlastitom stanu ili kući, 92,7%. Prema opremljenosti trajnim dobrima, većina kućanstava raspolaže osnovnim trajnim dobrima, kao što su hladnjak, televizor i stroj za pranje rublja. Automobil ima 78,6% kućanstava, mikrovalnu pećnicu 65,1% kućanstava, stroj za pranje posuđa 62,8% kućanstava, a klimatizacijski uređaj ima 55,1% kućanstava.

3. STATUS STANOVANJA I OPREMLJENOST KUĆANSTAVA TRAJNIM DOBRIMA U 2022.

Status stanovanja, %	
Vlastiti stan ili kuća	92,7
Unajmljeni stan ili kuća	7,3
Trajna dobra, %	
Televizor	99,4
Hladnjak	99,9
Zamrzivač	66,9
Stroj za pranje rublja	99,6
Stroj za pranje posuđa	62,8
Automobil	78,6
Drugi automobil	28,1
Mikrovalna pećnica	65,1
Klimatizacijski uređaj	55,1

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Anketa o potrošnji kućanstva (APK) jest istraživanje koje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Anketom se prikupljaju podaci o izdacima za potrošnju kućanstava te podaci o socioekonomskim i demografskim obilježjima kućanstava.

Anketa se provodi u skladu s metodološkim preporukama Eurostata te međunarodnim standardima i klasifikacijama. Struktura izdataka za potrošnju kućanstava prati se prema Klasifikaciji osobne potrošnje prema namjeni. U Anketi za 2022. primijenjena je Klasifikacija osobne potrošnje prema namjeni – COICOP, verzija 2018. Stoga podaci za 2022., prikazani u tablicama 1. i 2., nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina zbog razlike u broju glavnih skupina i njihovu obuhvatu. Anketom su, prema metodologiji, obuhvaćena privatna kućanstva, dok institucionalna kućanstva (npr. osobe koje žive u domovima umirovljenika, bolnicama za trajni smještaj osoba, zatvorima, samostanima i sl.) te potrošnja stranih turista nisu obuhvaćeni tim istraživanjem.

Svrha provedbe Ankete o potrošnji kućanstava jest dati sliku visine i strukture izdataka za potrošnju kućanstava prema skupinama definiranim Klasifikacijom osobne potrošnje prema namjeni te prema različitim socioekonomskim obilježjima kućanstava. Osim o izdacima kućanstva, Anketa pruža i podatke o opremljenosti trajnim dobrima, uvjetima stanovanja i sl. Podaci Ankete koriste se za izračun pondera za praćenje indeksa potrošačkih cijena te za izračun finalne potrošnje kućanstava (dio sustava nacionalnih računa).

Prikupljanje podataka

Anketni podaci prikupljaju se za 12 mjeseci te se to razdoblje poklapa s kalendarskom godinom. Anketiranje na terenu provodi se u 26 dvotjednih intervala tijekom cijele godine. To znači da se svaka dva tjedna anketira dio kućanstava iz uzorka, a rezultati se objavljuju na godišnjoj razini.

Podaci Ankete prikupljaju se elektroničkim upitnikom (metodom CAPI) i dnevnikom. Intervjuiranjem izabranih kućanstava prikupljaju se podaci o socioekonomskim obilježjima članova kućanstava te većina podataka o izdacima za osobnu potrošnju. Dnevnikom koji vodi kućanstvo tijekom 14 dana prikupljaju se podaci o potrošnji hrane, pića, duhana i izabranih proizvoda široke potrošnje. Anketiranje kućanstava na terenu provode posebno educirani anketari. Njihov rad organizira Državni zavod za statistiku koji prikupljene podatke kontrolira, obrađuje i tabelira. Zbog okolnosti prouzročenih pandemijom bolesti COVID-19 tijekom 2022. uz uobičajeno anketiranje metodom CAPI iznimno je bilo omogućeno i telefonsko anketiranje metodom CATI.

Prema Zakonu o službenoj statistici (NN, br. 25/20.), zajamčena je tajnost svih podataka koje ispitanici daju o sebi i o članovima svoga kućanstva. Prikupljeni podaci upotrebljavaju se isključivo za statističke svrhe te se objavljuju u zbirnom obliku.

Osnovne definicije

Kućanstvo je svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo). Kućanstvom se smatra i svaka osoba koja živi sama (jednočlano kućanstvo).

Izdaci za potrošnju kućanstva podrazumijevaju novčanu i naturalnu potrošnju proizvoda i usluga koji služe za podmirivanje životnih potreba članova kućanstva. Prema Klasifikaciji osobne potrošnje prema namjeni – COICOP, verzija 2018., izdaci za potrošnju razvrstani su u 13 glavnih skupina: 01 Hrana i bezalkoholna pića, 02 Alkoholna pića i duhan, 03 Odjeća i obuća, 04 Stanovanje, voda, električna energija, plin i ostala goriva, 05 Namještaj, kućanska oprema i redovito održavanje kućanstva, 06 Zdravstvo, 07 Prijevoz, 08 Informacije i komunikacije, 09 Rekreacija, sport i kultura, 10 Obrazovne usluge, 11 Restorani i usluge smještaja, 12 Osiguranje i financijske usluge te 13 Osobna njega, socijalna skrb i ostala dobra. U tablici 1. podaci za skupinu 04 ne uključuju iznos imputirane najamnine. Pri usporedbi podataka s drugim zemljama EU-a imputirana najamnina uključuje se u izdatke kućanstava radi jednakog mjerenja troškova stanovanja koji ovise o tipu vlasništva nad stambenom jedinicom (različito od zemlje do zemlje).

Skupina **01 Hrana i bezalkoholna pića** uključuje izdatke za kruh i proizvode od žitarica, meso i mesne prerađevine, ribu i riblje prerađevine, mlijeko i mliječne proizvode, ulja i masnoće, voće i povrće, šećer, džem, konditorske proizvode, ostale prehrambene proizvode i bezalkoholna pića te usluge prerade primarnih proizvoda, koje je proizvelo kućanstvo, u hranu i bezalkoholna pića, a koriste se za potrebe potrošnje u tom kućanstvu (npr. usluga mljevenja žitarica u brašno).

Skupina **02 Alkoholna pića i duhan** uključuje izdatke za sve vrste alkoholnih pića i duhanske proizvode te usluge prerade primarnih proizvoda, koje je proizvelo kućanstvo, u alkoholna pića, a koriste se za potrebe potrošnje u tom kućanstvu.

Skupina **03 Odjeća i obuća** uključuje izdatke za sve vrste muške, ženske i dječje odjeće i obuće te njihov popravak, čišćenje i posuđivanje.

Skupina **04 Stanovanje, voda, električna energija, plin i ostala goriva** uključuje izdatke za plaćanje najamnine, imputiranu najaminu, izdatke za komunalije, električnu energiju, vodu, plin, materijal i usluge za održavanje, popravke i sigurnost u stanu. U prikazanim podacima za izdatke ove skupine nije uključena imputirana najamnina. Imputirana najamnina odnosi se na kategorije vlasnika stana (kuće) i ostale kategorije stanara koji nisu podstanari i predstavlja pretpostavljeni iznos naknade za najam stana koju bi kućanstvo koje stanuje u vlastitom stanu platilo kada bi isti takav stan trebalo unajmiti za svoje potrebe.

Skupina **05 Namještaj, kućanska oprema i redovito održavanje kućanstva** uključuje izdatke za kupnju namještaja, tekstilnih proizvoda za kućanstvo, popravke namještaja i opreme za kućanstvo, izdatke za kupnju posuđa i kućanskih aparata, alata i pribora za kuću i vrt te izdatke za proizvode i usluge za održavanje kućanstva.

Skupina **06 Zdravstvo** uključuje izdatke za kupnju farmaceutskih proizvoda (lijekovi, pripravci, cjepiva, biljni i homeopatski lijekovi), medicinskih proizvoda (npr. testovi za kontrolu zdravlja, tlakomjeri) te pomoćnih medicinskih pomagala. Uključuje i izdatke za zdravstvene usluge (izvanbolničke i bolničke usluge).

Skupina **07 Prijevoz** uključuje izdatke za kupnju osobnih vozila i rezervnih i dijelova te izdatke za održavanje i njihov popravak, kupnju goriva i maziva te izdatke za usluge prijevoza putnika. Isto tako uključuje izdatke za poštanske i kurirske usluge te ostale usluge prijevoza roba.

Skupina **08 Informacije i komunikacije** uključuje izdatke za telefonske usluge i opremu te kupnju informatičke opreme, televizijskih uređaja i antena te medija za snimanje zapisa. Isto tako uključuje izdatke za televizijsku i radijsku pretplatu, usluge interneta i razne pakete telekomunikacijskih usluga.

Skupina **09 Rekreacija, sport i kultura** uključuje izdatke za kupnju opreme za sport, rekreaciju i kulturu, izdatke za kućne ljubimce, izdatke za usluge vezane za sportske i kulturne događaje, za igre na sreću, kupnju školskih i ostalih knjiga, pribora za crtanje i pisanje te izdatke za paket-aranžmane.

Skupina **10 Usluge obrazovanja** obuhvaća izdatke za obrazovne usluge. Obuhvat obrazovnih usluga temelji se na kategorijama obrazovanja definiranim u Međunarodnom standardnom klasifikacijom obrazovanja (ISCED 2011). Uključeni su izdaci za predškolsko obrazovanje djece u dobi od tri i više godina, izdaci za upisnine i školarine u osnovnoškolskome, srednjoškolskome i visokoškolskom obrazovanju te izdaci za neformalno obrazovanje. Važno je napomenuti da su izdaci koji se odnose, npr. na kupnju knjiga uključeni u skupinu 09, dok su, npr. izdaci za smještaj u studentskom domu uključeni u skupinu 11, a ne u skupinu 10.

Skupina **11 Restorani i usluge smještaja** uključuje izdatke za ugostiteljske usluge (u gostionicama, restoranima, kafićima, kantinama i sl.), izdatke za usluge smještaja u hotelima, motelima, hostelima, apartmanima, planinarskim domovima i kampovima te usluge smještaja u đačkim i studentskim domovima.

Skupina **12 Osiguranje i financijske usluge** uključuje izdatke za razne vrste osiguranja (npr. vezano za zdravstvo, stanovanje, prijevozna sredstva) te financijske usluge (npr. usluge banaka i financijskih savjetnika).

Skupina **13 Osobna njega, socijalna skrb i ostala dobra i usluge** uključuje izdatke za proizvode i usluge za osobnu njegu (npr. usluge frizerskih salona), kupnju osobnih predmeta, plaćanje usluga socijalne skrbi (npr. domovi za starije) te ostale usluge (npr. javni bilježnici).

Nacrt i veličina uzorka

Anketa je provedena na uzorku slučajno izabranih privatnih kućanstava na području Republike Hrvatske. Stambene jedinice koje se nalaze na otocima čine specifičnu prostornu cjelinu i zbog svoje ograničene dostupnosti nisu izabrane u anketni uzorak osim onih stambenih jedinica koje se nalaze na otocima koji su mostom povezani s kopnom (Krk, Čiovo, Vir, Murter i Pag). Okvir za izbor uzorka stanova nastanjenih privatnim kućanstvima temeljio se na podacima dobivenima Popisom stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine.

Uzorak za Anketu o potrošnji kućanstava u 2022. izabran je u dvije etape. U prvoj etapi izabrano je 468 segmenata (segmenti su teritorijalne jedinice koje se sastoje od jednoga ili nekoliko susjednih popisnih krugova). U drugoj etapi iz svakog od izabranih segmenata slučajnim izborom izabrano je 12 nastanjenih stanova. Tako je u uzorak izabrano 5 616 stanova nastanjenih privatnim kućanstvima.

Uspješno je anketirano 1 391 privatno kućanstvo. Stopa odgovora na razini kućanstva iznosila je 28,0%.

Kratice

CAPI	računalno potpomognuto osobno anketiranje
CATI	računalno potpomognuto telefonsko anketiranje
COVID-19	bolest prouzročena koronavirusom
NN	Narodne novine
d. n.	drugdje nespomenuto
EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
l	litra
kg	kilogram
kom.	komad

Znakovi

.	podatak je različit od nule, ali se ne objavljuje jer je procjena vrlo neprecizna
-	nema pojave
p	manje precizna procjena

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Dubravka Rogić-Hadžalić, načelnica Sektora demografskih i društvenih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:

Hrvoje Žagmeštar, Andreja Pajtak i Andreja Zrnčić

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije
Telefon: (+385 1) 21 00 455
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr